

Ils pols dastgan sperar – il center sto tremblar

Barometer d'elecziuns per las elecziuns federalas dals 18 d'october 2015

DA MARTIN CABALZAR

■ Er il quart ed ultim barometer avant las elecziuns federalas conferma la tendenza d'in lev spustament a dretg e d'in rinforzament dals pols sin donn e cust da las partidas dal center. Cun in terratrembel politic n'èsi dentant betg da quintar. Tant è dentant tschert: Ils resultats vegnan ad avair in'influenza directa sin la cumposiziun dal cussegl federal. Sin incumbensa da la SRG SSR ha l'institut gfs.bern fatg la retschertga cun 2011 intervistas tar votantas e votants cun domicil en Svizra tranter ils 23 ed ils 30 da settember 2015. La selecciun è vegnida fatga tenor criteris represchen-tativs. 1253 personas han ditg ch'ellas veglian sa participar a las elecziuns. La toleranza tar ils resultats da las intervistas munta a +/-2,2%.

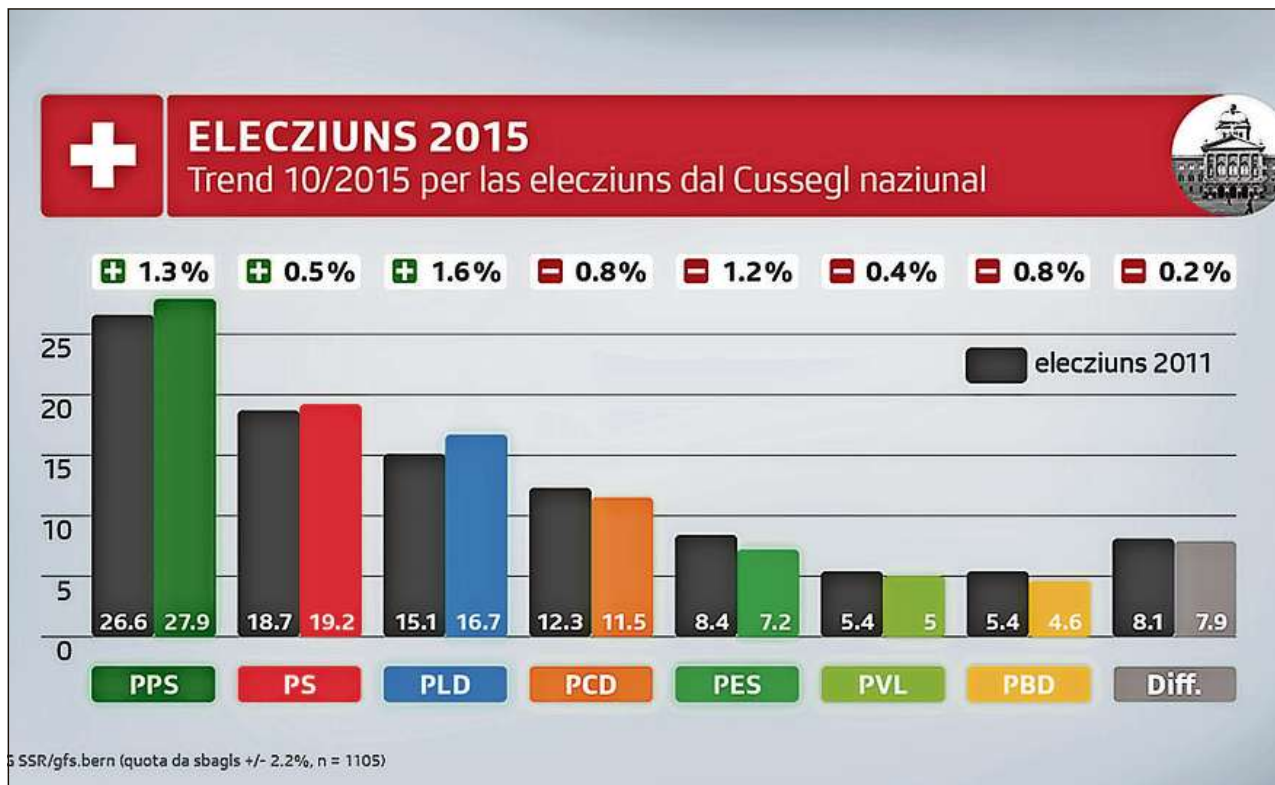
Liberals e popularas gudognan, verds, pbd e pcd sperdan

Sch'il pievel svizzer avess elegì ils 26 da settember, lura avess la Partida liberala survegnì enturn 16,7% da las vuschs. Quai è 1,6% dapli che tar las elecziuns dal 2011. Sperdì avessan il pli probabel la Partida verda (-1,2%), ils burgais-democrats (-0,8%) ed ils cristiandemocrats (-0,8%). Bain ha la pcd pudì megliarar sia posiziun per 0,4% dapi l'ultima retschertga, ella resta dentant vinavant en digren en cumparegliazion cun 2011.

La pli ferma fiss restada la Partida populara svizra (pps) cun 27,9% (+1,3%). Tenor il politolog *Claude Longchamp* èsi apparentamain reussì meglier a las partidas dals pols da dretg (pps) e da sanestra (ps) da mobilisar dapli l'ultim temp lur electorat, entant che las partidas dal center han apparentamain dapli difficultads da far quai.

Pps resta la pli ferma partida

Tenor la retschertga resta la Partida populara svizra (pps) la partida la pli gronda en il parlament cun ina cumpart da 27,9% da las vuschs (+1,3%). Era la suc-

Il trend actual per las elecziuns dal cussegl nazional mussa per trais partidas ina tendenza ensi.

GRAFICAS RTR

cessiun da las partidas tenor lur cumpart na vegn il pli probabel betg a midar. Sullettamain fiss pussaivel che la Partida verd-liberala (pvl) surpassa la Partida burgais-democratica (pbd) sin nivel nazional.

Liberals restan ils victurs principals

La fin da settember era en mintga cas cler che la Partida liberaldemocrata vegn a guadagnar cumparts da vuschs. Ils perscrutaders quintan cun in gudogn dad 1,6% (cumpareglia cun las elecziuns 2011) e cun ina cumpart da 16,7% da las vuschs. Apparentamain n'han l'accident da trafic chaschunà dal president *Philipp Müller* e sia curta absenza en la publicità betg influenzà negativamain la partida.

Verds e burgais-democrats perdan

Da quintar cun perditas han il pli probabel la Partida ecologica svizra (ils verds),

numnadamain in minus dad 1,2% ad ina cumpart da 7,2% da las vuschs. Era la Partida burgais-democratica (pbd) sto quintar da laschar plimas cun -0,8% ad ina cumpart totala da 4,6%.

Maiorità fitg relativa per il cussegl federal en la cumposiziun actuala

Levet sin plaz 1 è il «status quo» – pia la constellaziun actuala – cun 29% dals dumandads. Datiers cun 21% è però la constellaziun cun las pli grondas partidas tenor fermezza – pia senza pbd, persuerter in segund pps.

In resultat cler na dattan las respostas da las personas dumandadas betg. Quai tar nagina da las tschintg varian-tas proponidas en las intervistas.

Il meglier resultat survegn il «status quo» cun 29%. Betg lunsch davent è la varianta senza pbd, persuerter in segund da la pps cun 21%. La varianta

senza pbd persuerter in segund pcd survegna mo 15% acclamaziun. Tut las autras cumbinaziuns na vegnan strusch en dumonda.

La basa n'ha però anc betg decidì

La preferentscha dal model dependa sa chapescha nua che la persona dumandada sa posizionescha. La varian-ta da bittar la pbd or dal cussegl federal en favur dad in segund sez per la pps ha bain il sustegn dals electurs da la pps, survegn però era succurs da la pld. Propi sa decidida n'è la basa da la pld però anc betg, cunquai che 30% prefereschan il «status quo» e 29% vulan la midada tar il segund sez per la pps.

Co vesi or en il Grischun?

Avessan Grischunas e Grischun elegì il settember ils parlamentararis federals, lura restass la Partida populara Svizra

(pps) cun 24% da las vuschs vinavant la pli gronda partida. Quai resulta da la retschertga da l'institut DemoScope per RTR, Südostschweiz ed il radio regi-unal dad SRF.

Plitost dapli pbd e damain pps

Dapi l'ultima retschertga da l'institut DemoScope per incumbensa dad RTR e la Somedia perda la Partida populara svizra (pps) però 2,8%. Tenor *Werner Reimann* da DemoScope va questa perdita da la pps il pli probabel en favur da la Partida burgais-democratica (pbd). Per el è quai plausibel, perquai che la pps perda surtut en las regions ruralas.

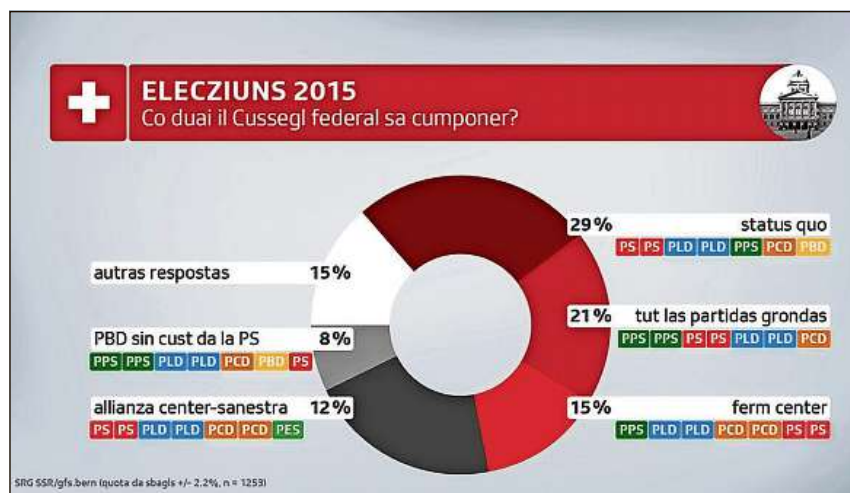
Trend negativ da la pld cuntinua

La Partida liberaldemocrata (pld) ha puspè stuì laschar plimas. Ella perda 3% vers la retschertga da l'avust ed avess uss anc fatg 11,3%. Resguardond il trend positiv da la partidamamma svizra, che registrescha actualmain in trend positiv, è quai ina surprisa.

L'institut DemoScope ha fatg al telefon retschertgas cun 1200 personas maiorennas tranter ils 14 ed ils 26 da settember; quai sin incumbensa dad RTR, Radio SRF1 e la Somedia. 738 da questas han numnà ina partida ch'els elegessan quel di. La toleranza dals resultats è tranter +/-3,6%.

Ulteriuras partidas stabilas en il Grischun

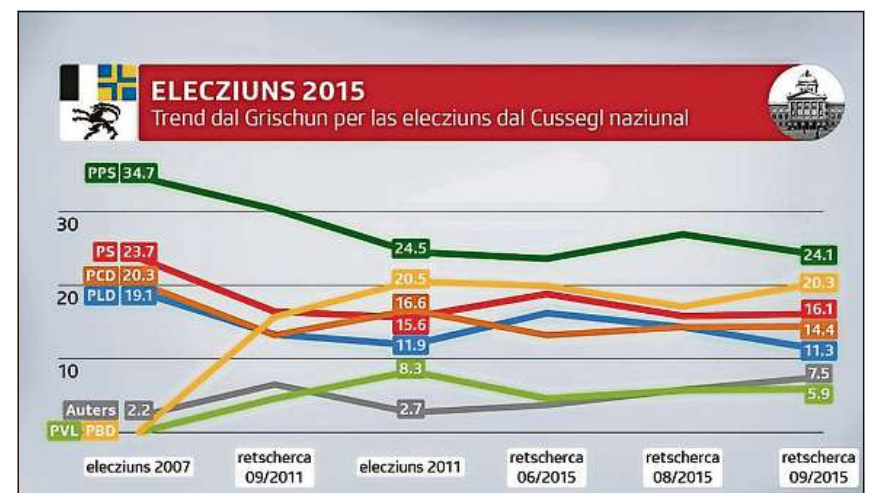
La Partida cristiandemocratica (pcd) resta tenor la retschertga relativ stabila cun in pitschen plus da 0,1% en con-gual cun l'ultima retschertga. Ella resta era cleramain francada en la Surselva, nua ch'ella va per passa in terz da tut las vuschs: quai avant il Grischun central cun prest in 5avel da las vuschs per la pcd. La Partida socialdemocratica (ps) è era constanta cun in plus da 0,3%, la Partida verd-liberala (pvl) cun in plus da 0,2%.

Svilup da las vuschs entaifer las retschertgas gia fatgas.

La retschertga en cumparegliazion cun 2011

pps avess 24,1% (-0,4%)
 pbd avess 20,3% (-0,2%)
 ps avess 16,1% (+0,5%)
 pld avess 11,3% (-0,6%)
 pcd avess 14,4% (-2,2%)
 pvl avess 5,9% (-2,4%)

Mintga terz vul il model «status quo»; mintga 5avel vul duas pps enstagl dad ina pbd.